

Ε.Η.Μ.
Παρασκευάζω 4
45221 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ Νέα

Δίμηνη εφημερίδα του Συλλόγου Δικορφιωτών Ζαγορίου

Τεύχος 53, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 93. Υπεύθυνος έκδοσης: Δημ. Παπαγιαννόπουλος - Πλουτάρχου 44, 121 37 Περιστέρι, τηλ. 57.38.093

ΕΝΔΟ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κυκλοφόρησε προ ολίγων ημερών η Μελέτη του Μουσείου Γουλανδρή που κατονομάζει και ορίζει τους δρόμους της περιοχής Ζαγορίου του νομού Ιωαννίνων, που (με την εφαρμογή του πακέτου Ντελέρ II, που ελπίζω να υλοποιηθεί από το επόμενο έτος οπωσδήποτε) θα ασφαλτοστρωθούν και θα τελειοποιηθούν.

Κατά αγαθή σύμπτωση και συγκυρία, το χωριό μας, το Δίκورφο, αναφέρεται δυο φορές στη μελέτη για την ασφαλτόστρωση του δρόμου του. Μια από τους Ασπραγγέλους-Ελάτης-Δίκورφο και μια από την εθνική οδό (όπως δείχνει και το σχεδιάγραμμα στο χάρτη) Λυκοστόμου.

Υπάρχει συγκεκριμένος χάρτης στο τέλος της μελέτης, υπ' αρ. 4, που δείχνει τους δρόμους του Ζαγορίου που θα ασφαλτοστρωθούν, με την έναρξη εφαρμογής της Μελέτης, στα πλαίσια του Πακέτου Ντελέρ II.

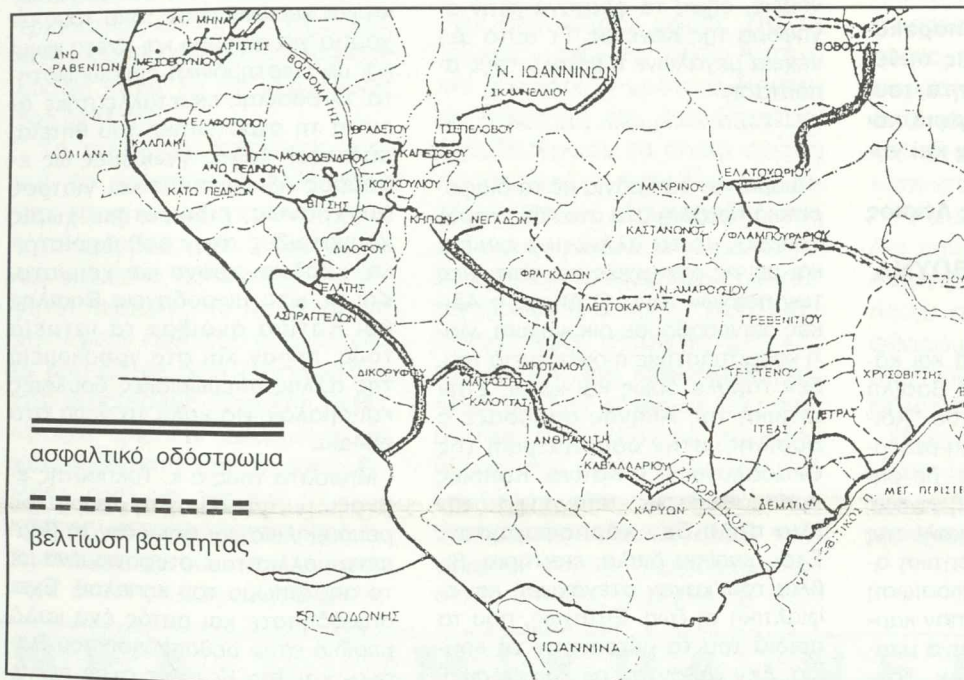
Ο Πρόεδρος της Κοινότητάς μας κ. Νίκος Τσίνης είναι άριστα ενημερωμένος και παρακολουθεί αυτό το πολύ σπουδαίο και σημαντικό πλέον θέμα για το Δίκورφο από πολύ κοντά και με πολύ ενδιαφέρον, όρεξη και αγάπη. Αυτός ενημερώσε και τον γράφοντα για τη ύπαρξη της Μελέτης και τα αναγραφόμενα σ' αυτή σχετικά με το Δίκورφο.

Σας παρουσιάζω σήμερα σε φωτοτυπία: α) το χάρτη της συγκεκριμένης Μελέτης (υπ. αρ. 4) για τη βελτίωση του δευτερεύοντος οδικού δικτύου της Βόρειας Πίνδου (που μέσα είναι το Δίκورφο) και β) το περιεχόμενο των σελίδων 57 και 58 της ως άνω Μελέτης αυτολεξί, για να ενημερωθείτε όλοι οι Δικορφιώτες, απανταχού της Ελλάδος.

Είναι γεγονός, φίλοι μου, ότι αν εφαρμοστεί το πακέτο Ντελέρ II στην περιοχή της Βόρειας Πίνδου (Ζαγορίου) απ' το 1994, τότε θα είμαστε οι τυχεροί και μόνον απ' την

ΠΑΚΕΤΟ ΝΤΕΛΕΡ II

Το δευτερεύον οδικό δίκτυο της Βόρειας Πίνδου που αφορά το Δίκورφο

Πρόταση για βελτίωση οδικού δικτύου ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - Υ.Π.Ε.

κατασκευή, ολοκλήρωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου μας (εκτός των άλλων οφελών, που προβλέπονται σ' αυτό).

Χρειάζεται όμως (ας το τονίσουμε κι αυτό ευκαιριακά σήμερα...) μεγάλη ετοιμότητα και σχολαστική παρακολούθηση αυτού του θέματος, από δω και πέρα, εκ μέρους όλων μας και κυρίως του Κοινοτικού Συμβουλίου και του Δ.Σ. του πετυχημένου Συλλόγου μας.

Το ζήτημα είναι καίριο και πρωταρχικό για το Δίκورφο και αξίζει επομένως κάθε κόπος και κάθε θυσία γι' αυτό.

ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΛΕΕΙ Η ΜΕΛΕΤΗ

Δευτερεύον δίκτυο

"Καίριας σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής είναι και η βελτίωση βατότητας του δευτερεύοντος δικτύου. Η βατότητα του υπάρχοντος δικτύου είναι μέτρια ως κακή και πολλές κοινότητες είναι απομονωμένες. Θα πρέπει όμως να γίνει κατά τέτοιο τρόπο που να εντάσσεται στο φυσικό τοπίο και να μην αλλοιώνει το παραδοσιακό περιβάλλον, π.χ. στην περίπτωση που ο νέος δρόμος συναντά ιστορικό γεφύρι, θα πρέπει να

γίνει παράκαμψη και ο εργολάβος να έχει την ευθύνη καταγραφής μνημείων σε ακτίνα 100 μέτρων από το έργο. Ο σχεδιασμός των δρόμων που προτείνονται πρέπει να γίνει βάσει προδιαγραφών στο ελάχιστο επιτρεπόμενο πλάτος και κλίσεων για λόγους ασφάλειας. Πρόβλεψη πρέπει να ληφθεί για κατάλληλους χώρους στάθμευσης για την απόλαυση του τοπίου και με κατάλληλο εξοπλισμό, όπως απαραίτητη σήμανση, καλάθους απορριμάτων και τηλεφωνικούς θάλαμους που συντηρούνται σε καλή κατάσταση.

Η βελτίωση αγροτικών και δασικών δρόμων (βελτίωση της βατότητας, μόνο τεχνικά έργα για να σταματήσει η διάβρωση, επιτήρηση και συντήρηση), όπως οι δασικοί δρόμοι Τυμφης-Ζαγορίων που είχαν ενταχθεί σ' ένα πρόγραμμα της Διεθνούς Τράπεζας (Χωροταξικό Ιωαννίνων). Οι δασικοί δρόμοι πέρα από το σκοπό της αποκομιδής ξυλείας εξυπηρετούν επίσης της επίβλεψη και πυρασφάλεια. Τα προτεινόμενα έργα που ακολουθούν θεωρούνται έργα προτεραιότητας για να συμπληρωθεί η σύνδεση της περιοχής. Τα περισσότερα είναι ήδη ενταγμένα στα Νομαρχιακά προγράμματα δημοσίων επενδύσεων. Ο χάρτης 4 παρου-

σιάζει τις προτάσεις βελτίωσης του οδικού δικτύου.

1) Ασφαλτόστρωση των δρόμων στο βασικό τουριστικό δίκτυο. Συγκεκριμένα, τα πρώτα τρία έργα είναι απαραίτητα για την περαιτέρω αξιοποίηση του Χ.Κ. της Βασιλίστας.

- Γρεβενά-Πολυνέρι-Σμίξη
 - Πολυνέρι-Σαμαρίνα
 - Πολυνέρι-Αβδέλλα-Περιβόλι
 - Σκαμνέλι-Βρυσόχωρι
 - Σκαμνέλι-Λάιστα
 - Ελατοχώρι-Βοβούσα
 - Ασπραγγέλοι-Δίκورφο-περιφερειακός δρόμος *
 - Δίκورφο-Ανθρακίτης-Καρυές *
 - Ανθρακίτης-Διπόταμος-Κήποι".
- Αυτά ακριβώς λέει η Μελέτη Γουλανδρή.

Σημείωση

Σε επόμενο άρθρο μου θα παρουσιάσω και άλλα ενδιαφέροντα σημεία της Μελέτης Γουλανδρή (σε εφαρμογή του Πακέτου Ντελέρ II) που αφορούν το Ζαγόρι και ιδιαίτερα το Δίκورφο, ώστε να είμαστε όλοι μας περισσότερο ενημερωμένοι, σχετικά με το μέλλον του χωριού μας.

Ματθαίος Λέκκος
3/5/93

"ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΡΒΟΥΝΑ"

Ο εκλεκτός φίλος Χριστόφορος Λεοντάρης είναι καθηγητής φιλόλογος και υπηρετεί στο Κλασικό Λύκειο Ιωαννίνων. Ακούραστος εργάτης της πέννας και πνευματικός άνθρωπος, εξέδωσε τελευταία το βιβλίο του "Εικόνες" που αναφέρεται κυρίως στα Γιάννενα και στα χωριά του νομού μας. Μας παραχώρησε το δικαίωμα της ανασυμπίεσης ενός διηγήματός του, που περιγράφει πραγματικά γιαννινιώτικα γεγονότα, με ονόματα φανταστικά, όπως μας δεικνύει ο ίδιος.

Αξίζει τον κόπο να το παρακολουθήσουμε, σε τέσσερις συνέχειες, για τη γλαφυρότητά του, τη λογοτεχνική του ομορφιά και την περιγραφή των ηθών και νοτοτροπιών της εποχής.

Ματθαίος Λέκκος

ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΡΒΟΥΝΑ Γ' μέρος

Κάπου-κάπου όμως μαμά και κόρη, κρυφοκοίταζαν και το Βασίλη του φτωχού κυρ-Δήμου του "Αδίκου", όπως κάθε οδηγός τη ρεζέρβα του, αλλ' αυτός τίποτε, δε σήκωνε μάτι, κοιτάζε μόνο τη φυσική Μάζη. Το χαμηλότερο σκαλί της καταγωγής του, η συντηρητική ανατροφή και η πλήρης αφοσίωση στο βιβλίο δεν του επέτρεπαν καρδιακά σκιτήματα. Η Δημιανα υποπτευόταν τις κινήσεις του κ. Τσεπούτη, αλλά δε σκεφτόταν τέτοια πράγματα τόσο νωρίς και τα θεωρούσε αδύνατα, αφού ήταν παράλληλοι οι βίοι του Βασίλη και της Εφης, της Κατίνας και του Άκη, της οικογένειας Άδικου και Τσεπούτη.

Τα αντίστοιχα ζευγάρια των παιδιών του Δήμου και του κ. Τσεπού-

τη δε συνέκλιναν σε κοινά σημεία ούτε αντάμωναν σε σταυροδρόμι, ήταν κόσμοι διαφορετικοί, διαφορετικής ράτσας, αλλιώτικες πάστες! Επειτα τα παιδιά του Δήμου έτρεχαν με μεγαλύτερη πνευματική ταχύτητα, ενώ του φαρμακοποιού αρκετά ξεψυχισμένα και με ενέσεις, όπως τα φορτηγά στην ανηφόρα της Κανέτας. Γι' αυτό συνέχισαν να μεγαλώνουν η μεταξύ τους απόσταση.

Διάβαιναν τα χρόνια με τα διαφορετικά προβλήματα στο κάθε στρατόπεδο, με τα αλλιώτικα όνειρα και με τις αποτυχίες και επιτυχίες των παιδιών τους. Ο Δήμος ο Άδικος δεινοπαθούσε οικονομικά, γιατί κομματιάστηκε η οικογένειά του, δεν τόβαλε όμως και κάτω. Στην ιατρική της Αθήνας σπούδαζε ο Βασίλης, στην οδοντιατρική της Θεσσαλονίκης η Κατίνα. Κάποιες προσπάθειες για μεταγραφή στην ίδια πόλη δεν καρποφόρησαν. Έτσι, ενοίκια διπλά, εισιτήρια, βιβλία του 'καναν στενάχωρη και εφιαλτική τη ζωή. Ευτυχώς, που τα παιδιά του τα μετρούσαν τα κουκιά, δεν κάθονταν σε καφετέριες, δεν πήγαιναν εκδρομές στη Μύκονο, δεν έκαναν φείγ-βολάν τα αιματοβαμμένα χρήματα του κυρ-Δήμου και οι κινήσεις τους ήταν μετρημένες και προυπολογισμένες, ήταν κινήσεις σκακιέρας. Μελετούσαν τα πάντα όπως τις ηλεκτρολύσεις, τις αντιδράσεις και τις εξισώσεις. Εκείνος ο Βασίλης μά-

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

λιστα στοίχιζε λιγότερο, γιατί κάπου-κάπου έκλεβε χρόνο απ' τα διαβάσματά του και δούλευε στη λαχαναγορά του Ρέντη ως φορτεκφορτωτής κι έβγαζε κάποια εξοδάρια, τα δε καλοκαίρια δούλευε περισσότερο. Δούλευε, βλέπετε, μέσα του η φωνή της στέρησης κι αυτή τον καθοδηγούσε στην κάθε ενέργεια, αφού η στέρηση είναι και καλός σύμβουλος.

Παρά τα τόσα και τόσα εμπόδια, χωρίς να χάσουν ούτε ένα εξαμήνο, τα Δημόπουλα νίκησαν το χρόνο, νίκησαν τους δύστροπους καθηγητές, νίκησαν τη φοιτητική Κίρκη και γύρισαν στον τόπο τους με χαριτιά για σίγουρο και άνετο ψωμί και με επιστημονική προσωπικότητα. Ο Βασίλης εκμεταλλεύτηκε άριστα τη στρατιωτική του θητεία, απέκτησε καλές γνωριμιές ως έφεδρος αξιωματικός και γιατρός συγχρόνως, ειδικεύτηκε χωρίς χρονοτριβές στην οφθαλμοιατρική, κέρδισε χρόνο και χρήματα. Και με κάτι μικροδάνεια Βασίλης και Κατίνα άνοιξαν τα ιατρεία τους, πήραν και στο νοσοκομείο της πόλης υπερωριακές δουλειές και έβαλαν για καλά το νερό στο αυλάκι.

Μπροστά τους ο κ. Τσεπούτης έβγαζε με υπόκληση τη μαύρη του ρεπουμπλικά και φαινόταν τα βαμμένα μαλλιά του, στεφανωμένα με το αποτύπωμα του καπέλου. Έχει οπωσδήποτε και αυτός ένα καλό μερίδιο στην ορθοπόδηση του Βασίλη και της Κατίνας στην πόλη, γιατί με τις διασυνδέσεις και το λέγουν τη βοήθησε πολύ στο πρώτο ξεκίνημά τους. Ο Δήμος ο Άδικος ομολογούσε δημόσια την ευγνωμοσύνη του για το ενδιαφέρον του φαρμακοποιού. Περνούσε πράγματι ο λόγος του Τσεπούτη παντού, μα πιο πολύ σε ό,τι είχε σχέση με υγεία, νοσοκομεία, δη-

μόσια διοίκηση και στον τοπικό τοπο. Μόνο η ιατρική διαφήμιση το Βασίλη τυπωνόταν στην πρώτη σελίδα για πολύ καιρό. Είχε κι εδβαλίζει το δαχτυλάκι του ο κ. Τσεπούτης. Και η κ. Τσεπούτη με τη μορφώθηκε, απλοποίησε τη συμπεριφορά της κι έβλεπε τον Άκη και τη Δημιανα με μετριοφύνη. Χωρίς να τηρεί τις παλιές αποστάσεις, πριν πάει στο φαρμακείο για τα καθιερωμένα, δώριζε υποκλίσεις, χαμόγελα, καλημέρες στο γείτονα του κυρ-Δήμο. Πήγαινε πλέον μόνη της για τα φρουτικά προσφωνώντας το κύριο Δήμο, άφηνε εν τη παλάμη τα χρήματά της και χαιρετούσε στο Βασίλη και την Κατίνα. Η δημοσιότητα το 1976, δηλαδή το 20ό έτος της μελέτης. Τώρα στο τέλος, το περιοδικό "BRITISH MEDICAL JOURNAL" μας αποκαλύπτει ήδη κάποια στοιχεία, όπως αυτά αναφέρθηκαν από τον εμπνευστή της μελέτης, το Sir RICHARD DOLL, σε ομιλία του στη βασιλική Εταιρεία.

Ανάφερε ότι, θα μπορούσε κανείς να σκεφθεί, ότι η διαφορά στην επιβίωση ανάμεσα σε καπνιστές και μη καπνιστές μειώνεται με την πάροδο του χρόνου. Πολύ περισσότεροάλιστα, αφότου τα τελευταία

Τούτη η επιστήμη είναι ατέλειματη, έλεγε στον πατέρα του, που πορούσε με την όρεξη του γιου του για διάβασμα. Στη Δημιανα δεν άρεσε το σκύψιμο στα χαρτιά και πολλές φορές τον παρότρυνε να βγει στην πλατεία, να δει και να φίλο και να τον δει και καμπαλιά γνωστή!!!

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

καγιάς; Δεν έχουμε διαβάσει ούτε τη μελέτη και δεν ξέρουμε αν προβλέπει κάτι για τη δασοπροστασία της περιοχής. Αλλά και να υπήρχε πρόβλεψη, η ασφαλή προστασία του δρόμου αποτελεί δικαίωμα μαχαίρι.

Μήπως πρέπει όλοι μας και περισσότερο οι αρμόδιοι κοινοτικοί άρχοντες, να έχουμε κάποια αποκρυσταλλωμένη γνώμη γι' αυτό το θέμα; Συμφέρει ή όχι η ασφαλή προστασία αυτού του δρόμου; Ίσως ένας δημόσιος διάλογος και με παράθεση επιχειρημάτων μεταξύ από τις στήλες αυτές της εφημερίδας μας, να μας φωτίσει και να μας βοηθήσει περισσότερο. Περιμένουμε λοιπόν τις απόψεις όλων όσων έχουν να πουν κάτι πάνω σε αυτό το θέμα. Οι στήλες της εφημερίδας μας είναι ανοιχτές.

"ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ"

"ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ"

ΙΑΤΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ολέθριες οι συνέπειες του καπνίσματος

Χρόνια έχουν προωθηθεί στην κατανάλωση τσιγάρα με χαμηλή περιεκτικότητα σε πίσσα. Όμως, τίποτα το παρόμοιο δε συνέβη. Το αντίθετο μάλιστα. Ο σχετικός κίνδυνος πρώιμου θανάτου σε άτομα ηλικίας 55 ως 65 ετών, όπως αποδεικνύεται από τα στοιχεία του δεύτερου μέρους της μελέτης, είναι τριπλάσιος από ότι ο σχετικός κίνδυνος για άτομα της ίδιας ηλικίας κατά το πρώτο μέρος της μελέτης.

Τα τελευταία σαράντα χρόνια, το προσδόκιμο επιβίωσης για τους μη καπνιστές έχει σταθερά βελτιωθεί, όχι όμως και για τους καπνιστές. Ακούγεται περίεργο το γεγονός να μην έχουν καθόλου ευρύτερη οι καπνιστές από την πρόοδο της σύγχρονης ιατρικής. Ειδικότερα από την εφαρμογή της χειρουργικής επέμβασης By Pass, από την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της υπέρτασης και από τη βελτίωση των διαιτητικών συνθηκών.

Όμως και αν υπήρξε τέτοια ωφέλεια, αυτή δυστυχώς εξουδετερώθηκε από την ωρίμανση της καπνιστικής επιδημίας.

Έτσι, όσοι ευρίσκοντο στην ηλικία των 60 ετών κατά το δεύτερο μέρος της έρευνας, μετά το 1976, είχαν καπνίσει για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα απ' όσους ήταν 60 ετών στο πρώτο μέρος της έρευνας - πριν το 1976. Αυτή η επί μακρότερο χρονικό διάστημα πρακτική του καπνίσματος, εξουδετέρωσε τα όποια οφέλη προσέφερε η πρόοδος της ιατρικής στους εξηντάρηδες του δεύτερου μέρους της μελέτης. Επί πλέον, επιβεβαιώνεται πανηγυρικά η ύπαρξη σχετικής συσχέτισης ανάμεσα στο κάπνισμα και τον καρκίνο, συγκεκριμένα τον καρκίνο του φάρυγγος, των χειλέων, του στόματος, του οισοφάγου, του παγκρέατος, του λάρυγγος, των πνευμόνων, της πνευμόνωσης και της ουροδόχου κύστης. Επίσης δεικνύεται η ύ-

παρξη κάποιας σχέσης ανάμεσα στο κάπνισμα και στον καρκίνο της ρινός, του στομάχου, του ήπατος, της πυέλου καθώς και της μυελοειδούς λευχαιμίας. Περαιτέρω δεικνύεται η σχετική σχέση με τις νόσους του αναπνευστικού και με το ανεύρημα αορτής.

Η μελέτη δείχνει επίσης, ότι ο κίνδυνος από το κάπνισμα υφίσταται και σε μεγάλη ηλικία. Η προσφορά σε ζωές στην ολέθρια έξη, αρχίζει λίγο μετά την ηλικία των 35 ετών. Οι μισοί καπνιστές πεθαίνουν πριν από την ηλικία των 70 ετών, ενώ το ίδιο συμβαίνει μόνο στο ένα τρίτο από τους ελαφρά καπνίζοντες και στο ένα πέμπτο στους μη καπνιστές.

Γι αυτό είναι ασυνήθιστο να δει κανείς ενεννηντάχρονο καπνιστή. Μόνο τρεις στους 200 πολύ συχνά καπνίζοντες θα φθάσουν τα 90 χρόνια, ενώ 30 από τους διακόσιους μη καπνιστές θα το κατορθώσουν.

Ο Sir Richard τελείωσε λέγοντας, ότι χρειάζονται δρασικότερα μέτρα εναντίον της διαφύμησης του καπνού.

Νίκος Στάθης

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ - ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

•Επιτέλους, έστω και με αρκετή καθυστέρηση τοποθετήθηκε στο χωριό μας αναμεταδότης για την ΕΤ1. Παρ' όλα αυτά όμως η εικόνα δεν είναι αυτή που θαπρεπε. Σε επικοινωνία μας με την ΕΡΤ, μας είπαν ότι δεν έγινε ρύθμιση όταν τοποθετήθηκε ο αναμεταδότης, γιατί δεν είχε συνδέσει το ρεύμα η ΔΕΗ. Έτσι περιμένουμε συνεργείο από τη Θεσσαλονίκη για να το ρυθμίσουν. Ενημερώνουμε δε τους χωριανούς μας, ότι για να πιάνουν το σταθμό, πρέπει να χρησιμοποιήσουν τη μικρή κεραία της ΕΤ2, μιας και ο αναμεταδότης εκπέμπει στα UHF κύματα και στο κανάλι 40.

Όπως ενημερωθήκαμε από τον πρόεδρο της κοινότητας, το χωριό μας βρίσκεται στη λίστα προτεραιότητας και για την τοποθέτηση αναμεταδότη για την ΕΤ2. Εξάλλου όπως μας είπαν από την ΕΡΤ θα τοποθετηθούν στο νομό μας αναμεταδότες της ΕΤ3, χωρίς όμως να διευκρινίσουν αν θα τοποθετηθεί και στο χωριό μας.

•Να υπενθυμίσουμε στο κοινοτικό συμβούλιο να μας απαντήσει για το θέμα της οριοθέτησης της έκτασης του χωριού.

•Ανοιχτό σχολείο και πάλι στο Δικόρφο; Το Κέντρο Ερευνών Ζαγορίου πήρε απόφαση, αν γίνει φέτος το ανοιχτό σχολείο, αυτό θα γίνει στο χωριό

μας, σε συνεργασία με το σύλλογό μας. Όπως μας τόνισε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΕΖ, εκτιμήθηκε πολύ η προσφορά του συλλόγου στην προηγούμενη διοργάνωση του ανοιχτού σχολείου στο χωριό μας, που θεωρήθηκε ένα από τα καλύτερα που έγιναν, καθώς και τη δραστηριότητα που συνεχίζει να δείχνει ο σύλλογος σε αντίθεση με τους περισσότερους συλλόγους που έχουν πέσει σε "νάρκη".

•Με λίγο κόσμο περάσαν φέτος οι γιορτές του Πάσχα στο χωριό. Μεγάλη ευθύνη έχει και ο άσπαστος καιρός που υπήρχε τις μέρες αυτές. Πάντως αρκετοί ήταν αυτοί που αφήσαν τα πάντα και ανέβηκαν να περάσουν τις Άγιες τούτες μέρες στο χωριό, να στολίσουν τον επιτάφιο με μεράκι, να ψάλλουν κατανυκτικά τα εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής και φυσικά να ψήσουν το αρνί. Και του χρόνου!

•Και μια επανόρθωση. Το σημερινό τεύχος της εφημερίδας

μας έχει αύξοντα αριθμό 53 και όχι 52 μιας και έγινε κάποιο λάθος στην αρίθμηση των δύο προηγούμενων φύλλων. Έτσι υπάρχουν δύο τεύχη της εφημερίδας με τον αριθμό 50. Αυτά για όσους κρατάνε αρχείο.

•Ανάρπαστα έγιναν τα ημερολόγια που εξέδωσε ο σύλλογός μας. Κι εδώ θα παρακαλούσαμε όλους όσους έχουν λάβει ταχυδρομικώς ημερολόγια και δεν έχουν στείλει τη σχετική επιταγή, να μας στείλουν αυτή τη δυνατόν συντομότερα για να κλείσει το ταμείο ή να μας ταχυδρομήσουν πίσω τα ημερολόγια γιατί ο σύλλογος τα χρειάζεται, δεν έχει μείνει κανένα και οι υποχρεώσεις του δεν έχουν τελειώσει. Έχουμε λάβει επίσης τις επιταγές των:

Αργύρη Θανάση, Αργύρη Σωκράτη, Κλεισούρας Νέλλη και Αγγελίδη Νίνα.

Επαναλαμβάνουμε ότι όσοι έχουν στείλει λεφτά και δεν είδαν το όνομά τους στην εφημερίδα, ας μας τηλεφωνήσουν.

Δ.Π.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

Θα διαβάσατε στις διπλάνες στήλες το άρθρο του χωριανού μας Ματθαίου Λέκκου για την προτεινόμενη δελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής μας. Είναι μια οικολογική και χωροταξική μελέτη για την Πίνδο, που εκπονήθηκε από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλιανδρή, εν όψει του καταμερισμού χρημάτων του "πακέτου Ντελόρ II".

Είναι μια πολύ σημαντική μελέτη για όλη την περιοχή του Ζαγορίου και όχι μόνο-που αν χρηματοδοτηθεί και υλοποιηθεί εξ ολοκλήρου, θα είναι ευχής έργου. Εμείς διατηρούμε πάντως τις επιφυλάξεις μας, μιας και οι εκδόσεις κυβερνήσεων δε μας έχουν δείξει τέτοια παραδείγματα απλοχερίας προς την περιοχή μας ούτε παρα-

δείγματα οικολογικής ευαισθησίας. Κι εδώ λοιπόν πρέπει ν' αναλάβουν ενεργό ρόλο όλες οι Ζαγορίσιες οργανώσεις, ώστε να πιέσουν την κατάσταση, με άμεσο στόχο την υλοποίηση αυτής της μελέτης.

Εκτός όμως αυτού, η μελέτη που αφορά την περιοχή μας, μας δίνει ο' ένα μεγάλο δίδαγμα. Η προτεινόμενη από την έκθεση ασφαλή προστασία του δρόμου από τη "Ράχη", τί αποτελέσματα θα έχει για το χωριό μας και για την περιοχή; Κάποια θετικά σίγουρα, αλλά μήπως τα αρνητικά είναι μεγαλύτερα και πολύ πιο έντονα; Μήπως αυτή η ασφαλή προστασία αποτελείει την αρχή της αλλοίωσης αυτού του παρθένου περιβάλλοντος, αυτού του ωραίου ελατόδασους; Ποιο σκοπό θα εξυπηρετεί η ασφαλή προστασία του, αφού

δρόμος ασφαλτοστρωμένος θα υπάρχει, ο σημερινός δρόμος; Ποσοί θα τον ακολουθούν αυτόν από τη "Ράχη", που μπορεί να είναι μικρότερος σε απόσταση αλλά όσο κερδίζει από χιλιόμετρα τα χάνει σε ώρα, αφού είναι στενός, απότομος και επικίνδυνος και επιπλέον το χειμώνα θα είναι πάντοτε κλειστός από τα χιόνια; Πώς να μην είμαστε επιφυλακτικοί όταν, στη σημερινή κατάσταση που βρίσκεται ο δρόμος αυτός, που σπάνια πατιέται, η λαθροκλοπή ακμάζει ανεξέλεγκτα; Φανταστείτε να γίνει και ασφαλτός! Ποιος μας εγγυάται ότι δε θ' ανοίξει η όρεξη κάποιων "μεγαλοκαρχαριών" των Γιαννινών και θα θελήσουν ν' αγοράσουν εκτάσεις στα "Μεγαλόνια", μέσα στα έλατα και να δώσουν μια μέρα να φυτρώνουν εκεί διάφορα κτίρια; Και μ' όλα αυτά πώς να μην αυξηθεί ο κίνδυνος πυρ-

25 ΜΑΗ ΣΤΟΝ ΑΗ ΓΙΑΝΝΗ

Αναδημοσιεύουμε σήμερα ένα παλιότερο άρθρο του αείμνηστου Τόλη Σακελλαρίου, για να τιμήσουμε τη μνήμη του Αη-Γιάννη μας.

Το πανηγύρι μας το κάναμε πάντοτε στις 25 Μάη. Το μεταφέραμε στις 29 Αυγούστου γιατί αλλάζουν οι καιρικές συνθήκες. Τότε ήταν φυσιολογικό το πέρασμα κάθε εποχής. Ο χειμώνας με τα χιόνια τα πολλά, η Άνοιξη με τα λουλούδια και τα πουλιά, ύστερα το καλοκαίρι και φτάναμε στο μελαγχολικό φθινόπωρο, στην εποχή του τρύγου, τότε που μοσχοβολούσαν οι χερσιές με τα οπωροφόρα δέντρα και τα σταφύλια λαμπύριζαν στα κλήματα σαν κεχρμπάρια!

Θυμήθηκα σήμερα που γράφω το πολύ παλιό πανηγύρι, εμπνεόμενος κι από ένα παλιό τραγούδι που ακούω στο ραδιόφωνο, τη "Σταυρομάννα". Το κλαρίνο του Γρηγόρη Καψάλη και η φωνή του Β. Κέγκου μου κομματιάζουν την καρδιά. Βέβαια, για πολλούς νεαρούς σήμερα αναγνώστες που διαβάζουν αυτά που γράφω, ίσως να μην είναι ενδια-

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Ρηγανάτος Λάζαρος	2.000
Τσαμένου Αρτεμισία	2.000
Κάλλος Δημήτριος	1.000
Οικονόμου Μάνθος	1.000
Μακατσάνη Καλλιόπη	1.000
Χειμάρα Βασιλεία	500
Καρνέστη Ειρήνη	500

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- ♦ Αγοράκι απέκτησαν η Ρηνούλα κι ο Θανάσης Σίσκας. Να σας ζήσει παιδιά!
- ♦ Αγοράκι απέκτησαν κι ο Τάσος κι η Εβελίνα Βλάχου. Να σας ζήσει κι εσάς παιδιά!
- ♦ Πέθανε το Μάρτιο στην Αθήνα, ο Δημήτριος Κάλλος. Στους συγγενείς του εκφράζουμε τα θερμά συλλυπητήριά μας.

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

Σε μνήμη **Δημητρίου Κάλλου**, προσέφεραν στην εφημερίδα μας 10.000 δρχ. οι συμπαέθεροί του, **Θανάσης** και **Λούλα Κλημαντήρη**.

Το παρεκκλησάκι του Αη-Γιάννη, είναι για τον τόπο μας το μοναστήρι της λατρείας

φέρονται πολύ, γιατί δεν τάζησαν, σε μας όμως τους παλιότερους πόσα και πόσα πράγματα θυμίζουν...

Το παρεκκλησάκι του Αη-Γιάννη είναι χτισμένο στη γνωστή σε κάλλος τοποθεσία, άλλη φορά θα γράψω για τον ευεργέτη που το έχτισε τον Κώστα Μαλάμη και για το τραγικό τέλος της οικογένειάς του.

Ο Αη-Γιάννης για τον τόπο μας, είναι το μοναστήρι της λατρείας. Από μικρός άκουγα

στο χωριό να ορκίζονται στ' όνομα του Χριστού και της Παναγίας, στ' όνομα όμως του Αη-Γιάννη κανένα δεν άκουσα να ορκιστεί. Τόση ήταν η αγάπη και ο σεβασμός σ' αυτόν τον Άγιο.

Την ημέρα του πανηγυριού ανεβαίναμε στο πανηγύρι με τα καστούλια αλογομούλαρα. Η διαδρομή ανάμεσα στα καταπράσινα έλατα, οι πλαγιές στρωμένες με χιλιάδες αγριολούλουδα, το μοσχοβολημένο αγέρι, ο ήχος της καμπανίστας από το λεγόμενο "τσκιάρ", βράχο τ' Αη-Γιάννη, σε συνδυασμό με την ακατάπαυστη φωνή του κούκου, σου έδιναν την εντύπωση ότι περπατάς σ' έναν παράδεισο!

Στο πλάι, μπροστά από την εκκλησία, οι διάφοροι μικροπωλητές. Θυμάμαι μια λωτορία με ένα μεγάλο τροχό, το πιστολάκι που κάρφανε τον αριθμό όταν γύριζε ο τροχός. Ο τυχερός κερδίζε καμιά λάμπα, λαϊνία, καθρεφτάκια, μιας κάποιας ασήμαντης αξίας πράγματα κι όταν ο αριθμός αποτύγχανε, ο λωταριτζής φώναζε "μπος-μπόσι". Παραπέρα άλλες τάβλες με είδη προπαντός ψιλικά και ενδιαφέροντα των μικρής ηλικίας πανηγυρι-

στών. Ακόμα φτηνά δαχτυλida, σκουλαρίκια, αλυσιδίτσες, τρομπέτες, τσαμπούνες, ροκάνες, γαργάριες που με το θέρυβο στα χέρια των παιδιών έδιναν τόνο πανηγυρικό στη γιορτή. Παραπέρα όλη η διαβάθμιση των υπαιθρίων ζαχαρωτών. Κουφέτα σαν στραγγαλια με πορτοκαλόφλουδα, ίσως με το κατακόκκινο διαφανές πετειναράκι με το ξυλαράκι και η μακρουλή παρδαλή καραμέλλα. Ξεχώριζε το πατριπαράδοτο έδεσμα, ο καρδονιος χαλβάς στο σκαφίδι, κιντασπος σαν το χιόνι, γεμιστός καρδύδια. Το κόψιμό του με το σκεπάρι και η γεύση του μετανάστευσε αργότερα στην αφάνταστα απολαυστική γιατί οι οργανισμοί τότε σπάνιες περιπτώσεις γευόντανε γλυκά. Το "σήκωμα" της κόνας σε πλειστηριασμό με λάδι, οι χοροί, η πανηγυρική ύστερα κάθοδος στο χωριό και τα τετρακούβερα γλέντια δυο και τρεις μέρες στο χωριό του χωριού μας, κατά από το χιλιόχρονο πλάταν, παραμερίζαν και ξεχνούσαν κατά κάποιο τρόπο, τη σκληρή επιβίωση κι έδιναν κουράγιο, ελπίδα για μια καλύτερη ζωή...

Αξέχαστα χρόνια.